

РЕШЕНИЕ

№ 1808

гр. София, 18.03.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, VIII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 25.02.2022 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Камелия Серафимова

ЧЛЕНОВЕ: Наталия Ангелова

Калин Куманов

при участието на секретаря Милена Чунчева и при участието на прокурора Куман Куманов, като разгледа дело номер **795** по описа за **2022** година докладвано от съдия Наталия Ангелова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 208 и сл. от Административно процесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 63, ал. 1 от Закона за административните нарушения и наказания /ЗАНН/.

Образувано е по касационна жалба на Застрахователно дружество [фирма], със седалище и адрес на управление [населено място], [улица], представлявано заедно от изпълнителните директори С. П. и К. К., чрез адв.М. Г., против решение № 1534 от 30.12.2021г., постановено по НАХД № 10464/2021г. по описа на Софийския районен съд, наказателно отделение, 23 състав, с което е потвърдено наказателно постановление (НП) № Р-10-537/28.06.2021г., издадено от заместник- председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор".

Наведени са доводи за неправилност на решението, поради постановяване му при нарушения на материалния закон и при съществени процесуални нарушения. В тази връзка се твърди, че липсва идентичност на извършеното нарушение и предходното такова, тъй като предходното е квалифицирано по чл. 107 от отм. КЗ, и за да бъде налице такава –следва нарушението да е с правна квалификация по чл. 108 от КЗ /в сила от 01.01.2016г./, каквото е настоящото. Поддържа, че е недопустимо в този случай правоприлагане по аналогия на закона. Отделно от това, касаторът счита, че за ангажиране на отговорността му по по-тежкия състав следва в АУАН да се съдържа пълно описание на фактите и обстоятелствата, при които е извършено нарушението,

включително обуславящите квалифициран състав на същото, а в случая липсват такива факти в съдържанието на акта. С изложеното се обосновават и допуснати съществени процесуални нарушения, довели до накърняване на правото на защита на санкционираното лице, както и нарушаване на принципа *reformation in reus*. Касаторът счита за неправилна правната квалификация на нарушението поради отношението на общ към специален закон между разпоредбите на чл. 108 и чл. 496 КЗ. Сочат се процесуални нарушения при определяне на датата на извършване на нарушението. Твърди се, че не е съобразена разпоредбата на чл.12 от ЗАНН при определяне размера на наказанието и същото е несъразмерно на тежестта на нарушението. Излагат се и доводи, че е следвало административно-наказващият орган да приложи чл. 28 от ЗАНН, тъй като не са възникнали вреди вследствие от нарушението, а към датата на съставяне на акта обезщетението е изплатено изцяло. С оглед изложеното се моли за отмяна на решението и потвърденото с него НП. Алтернативно – НП да бъде изменено, като се преквалифицира санкцията от чл. 644, ал. 2 КЗ на такава по чл. 644, ал. 1, т. 1 КЗ, съответно да бъде наложена в минимален размер.

В съдебно заседание касаторът не се представлява.

Ответникът – КФН, се представлява по делото от юрк. Л., която оспорва касационната жалба като неоснователна и недоказана по подробно изложени съображения в писмени бележки. Моли да бъде оставено в сила решението на СРС. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на Софийска градска прокуратура изразява становище за неоснователност на касационната жалба.

Касационната жалба е допустима, като подадена от легитимирано лице, в срока по чл. 211, ал. 1 от АПК, приложим по силата на чл. 63, ал. 1, изр. второ от ЗАНН, срещу съдебен акт, който подлежи на касационен контрол.

Разгледана по същество касационната жалба е неоснователна, по следните съображения:

Съобразно чл. 218 от АПК касационната инстанция дължи произнасяне само относно наведените в жалбата касационни оплаквания, като следи служебно за валидността, допустимостта и съответствието на решението с материалния закон.

Решението на Софийския районен съд е валидно и допустимо.

Предмет на производството пред Софийския районен съд е наказателно постановление № Р-10-537/28.06.2021г., издадено от заместник- председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", с което на основание чл. 644, ал. 2, предл. 2 във връзка с, ал. 1, т. 2, във връзка с § 1, т. 51 от ДР на Кодекса за застраховането (КЗ) на ЗД [фирма] е наложено административно наказание "имуществена санкция" в размер на 3 000 лева, за извършено административно нарушение по чл. 108, ал. 1 от КЗ.

За да постанови оспореното решение, Софийският районен съд възприел за установена като безспорна фактическата обстановка на извършване на нарушение на чл. 108, ал. 1 от КЗ, посочена в Акта за установяване на административно нарушение и в НП № Р-10-537/28.06.2021г., извеждайки същата от писмените доказателства по делото и показанията на актосъставителя - св. Н..

Според задължителните за касационната инстанция фактически установявания на СРС, в КФН е постъпила жалба вх.№ 91-02-478 от 13.04.2021г. от Й. А. за това, че е налице забавено изплащане на застрахователно обезщетение по предявена претенция

№ [ЕГН] пред ЗД [фирма].

Във връзка с тази жалба е започнала проверка от КФН на ЗД [фирма], като с писмо с изх. № 91-02-478 от 16.04.2021г. са изискани всички документи по случая, както и писмено становище. От приложените по преписката документи, предоставени от ЗД „Б. И.” Ад с писмо вх. № 91-02-478 от 22.04.2021г. е установено следното:

На 09.11.2020г. е предявена претенция по застраховка, обективирана в полица № BG/02/120002344057, с период на застрахователно покритие от 19.08.2020г. до 18.08.2021г. за изплащане на застрахователно обезщетение по повод настъпило застрахователно събитие-пътнотранспортно произшествие, по повод на което са причинени имуществени вреди на лек автомобил „А.“ АЗ, с рег. [рег.номер на МПС] , собственост на Й. М. А.. Образувана е преписка по щета № [ЕГН] от 09.11.2020г. в ЗД [фирма].

На 09.11.2020г. са предоставени всички документи, относими към установяване на основанието и размера на претенцията, предоставено е удостоверение за банкова сметка, като е извършен и оглед на увредения автомобил, въз основа на който е изготвен опис на констатираните нарушения. Застрахователят не е изисквал допълнителни документи.

На 19.04.2021г. ЗД [фирма] се произнася по претенция № [ЕГН] , като е изплатено определеното застрахователно обезщетение в размер на 233,54 лв. по сметката на Й. М. А..

На 08.06.2021г. от оправомощеното длъжностно лице Д. Н. – младши експерт в отдел „Правоприлагане”, дирекция „Застрахователен надзор”, управление „Застрахователен надзор” при КФН е съставен Акт за установяване на административно нарушение /АУАН/ № Р-06-488/08.06.2021г. срещу ЗД [фирма], за това, че дружеството е извършило нарушение на чл.108, ал.1 от КЗ, не е изпълнило задължението си да се произнесе по щета № [ЕГН] по раздел I от приложение № 1 или по т.1-3, 8-10 и 13-18, раздел II, б.”а” от приложение № 1, които не са застраховки на големи рискове, в срок от 15 работни дни от предоставяне на всички доказателства по чл.106, като определи и изплати размера на обезщетението или застрахователната сума, или мотивирано откаже плащането в срок от 15 работни дни от представянето на всички доказателства по чл.106 от КЗ, а именно от представяне на всички доказателства от 09.11.2020г., но не по-късно от 30.11.2020г. включително, което се твърди, че е осъществено на 01.12.2020г. в [населено място], като на 19.04.2021г. е налице произнасяне по претенцията със закъснение. АУАН е връчен на упълномощено лице на 08.06.2021г.

Във връзка с така съставения АУАН е издадено НП № Р-10-537/28.06.2021г. на заместник-председател на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление „Застрахователен надзор“, с което на дружеството е наложена имуществена санкция в размер на 3 000 лева на основание чл. 647, ал. 2 и чл. 644, ал. 2 пр. 2 вр. ал. 1, т. 2, вр. параграф 1, т. 51 от ДР от КЗ и чл. 648, ал. 1 КЗ за нарушение по чл. 108, ал. 1 КЗ.

Административнонаказващият орган приел, че нарушението е извършено повторно, тъй като е извършено в едногодишен срок от влизане в сила на НП № Р-10-179/09.03.2018г./ влязло в сила на 04.02.2020г./ НП е връчено на 28.06.2021г.

Във връзка с това и като е приел, че застрахователят е следвало да се произнесе, като определи и изплати размера на обезщетение или застрахователна сума, или мотивирано да откаже плащане, съответно не по-късно от 30.11.2020г. за заведената застрахователна претенция, Софийският районен съд правилно е извел изводи, че е

допуснато нарушение на чл. 108, ал. 1 от КЗ, а именно, че застрахователят не се е произнесъл окончателно по предявената застрахователна претенция по застраховка "Гражданска отговорност" или с определяне и изплащане на размера на обезщетението, или с мотивиран отказ за плащане в законоустановения срок. Приел е, че при съставяне на АУАН и издаване на НП не са допуснати нарушения на административно производствените правила. Мотивирал е, че дружеството е било санкционирано и преди за подобно нарушение, с влязло в сила наказателно постановление, поради което законосъобразно е наложено наказанието по чл. 644, ал. 2 предл. 2, вр. с, ал. 1, т. 2 от КЗ, във връзка с § 1, т. 51 от ДР на КЗ за повторно извършено нарушение. Обосновал е, че извършеното не представлява маловажен случай.

Решението на Софийския районен съд е правилно, по следните съображения: Съдебното следствие в хода на първоинстанционното производство е проведено обективно, всестранно и пълно. По делото не са събрани доказателства, които да оборват установената в наказателното постановление фактическа обстановка. Такива не са представени и в касационното производство.

Настоящият касационен състав напълно споделя мотивите на районния съд, че издаденият АУАН и наказателно постановление са съставени съобразно нормите на ЗАНН.

Член 108, ал.1 КЗ е разположен в Глава седма „Система на управление“ на Дял втори „Изискания към управлението и дейността на застрахователи и презастрахователи“ на КЗ. Разпоредбата постановява, че застрахователят е длъжен да се произнесе по претенцията по застраховки по раздел I от приложение № 1 или по т. 1-3, 8-10, 13-18, раздел II, буква “А” от приложение № 1, които не са застраховки на големи рискове, в срок до 15 работни дни от представянето на всички доказателства по чл. 106 от КЗ, като определи и извърши застрахователното плащане или го откаже. Застраховката “Гражданска отговорност”, свързана с притежаването и използването на моторно превозно средство е посочена в приложение № 1, раздел I, буква “А”, т.10, и тъй като не е за големи рискове, задължението на застрахователя по чл. 108, ал. 1 от КЗ я обхваща. Така и с оглед систематичното място на чл.108, ал. 1 КЗ, и с оглед формулировката му, предвиденият с него срок важи за произнасянето на застрахователя по предявените пред него претенции по застраховка “Гражданска отговорност” на автомобилистите.

Въззивният съд мотивирано е приел, че от събраните по делото доказателства безспорно застрахователното дружество е осъществило от обективна страна административно нарушение по чл. 108, ал. 1 от КЗ.

Същевременно, чл. 496, ал. 1 от КЗ постановява, че срокът за окончателното произнасяне по такива претенции не може да е по-дълъг от 3 месеца от предявяването им по реда на чл. 380 от КЗ пред застрахователя, сключил застраховката „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, или неговия представител. Съотношението между двата срока е нормативно определено с чл. 108, ал. 3 от КЗ, съгласно който в случаите на застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, когато не са представени всички доказателства по чл. 106 от КЗ, се прилага срокът по чл. 496, ал. 1 от КЗ. Тоест, всеки един от тези два срока има самостоятелно приложно поле, което е законово разграничено от това на другия, без помежду им да има застъпване. Понеже важат за различни хипотези, чл. 108, ал. 1 от КЗ и чл. 496, ал. 1 от КЗ не са в колизия, която да трябва да се преодолява с признаване на надделяващ приоритет на втората

разпоредба като специална по отношение на първата като обща.

С оглед на изричното разграничение по чл. 108, ал. 3 от КЗ, при претенция по застраховка "Гражданска отговорност на автомобилистите", съгласно чл. 108, ал. 1 от КЗ застрахователят трябва да се произнесе по нея, в срок от 15 работни дни от представяне на всички доказателства по чл. 106 от КЗ, за установяване на основанието и размера ѝ. А само когато те не са представени се прилага срокът по чл. 496, ал. 1 от КЗ за окончателно произнасяне до 3 месеца от предявяване на претенцията по чл. 380 от КЗ. Тоест, когато са представени всички доказателства по чл. 106 от КЗ, както е в конкретния случай, приложим е срокът по чл. 108, ал. 1 от КЗ, а когато те не са представени - срокът по чл. 496, ал. 1 от КЗ. В този смисъл с предимство се ползва срокът по чл. 108, ал. 1 от КЗ, който е главен и изключва приложението на евентуалния спрямо него срок по чл. 496, ал. 1 от КЗ. В случая претенция № [ЕГН]/09.11.2020г. е окомплектована на 09.11.2020г. с всички необходими доказателства по чл. 106 от КЗ, поради което за ликвидирането ѝ съгласно чл. 108, ал. 3 от КЗ е приложим единствено и само срокът по чл. 108, ал. 1 от КЗ, а нарушението се състои в неспазването му от ЗД [фирма]. Поради тази причина 3-месечният срок по чл. 496, ал. 1 от КЗ изобщо не е приложим за произнасянето на застрахователя по нея, което изключва възможността за нарушаването на чл. 496, ал. 1 от КЗ в този конкретен случай. Ето защо, дадената от органите на административно наказателното производство с АУАН и наказателното постановление правна квалификация на извършеното от ЗД [фирма] нарушение по чл. 108, ал. 1 от КЗ е правилна. Поради, което и възражението на касатора, че по отношение на претенции по ЗЗГОА, са приложими разпоредбите на чл. 496 и сл. Кодекса за застраховането е неоснователно.

Правилно и в съответствие със закона Софийският районен съд е приел, че не е допуснато съществено нарушение, тъй като в АУАН не е посочено, че нарушението е извършено повторно. АУАН има за цел да установи извършено ли е или не едно конкретно нарушение. Нормата на чл. 42 от ЗАНН разписва реквизитите, които следва да съдържа АУАН, като те се отнасят до лицето установило нарушението, установяване на нарушителя и индивидуализирането му и установяване на нарушението. Не случайно чл. 42, ал. 1, т. 5 от ЗАНН предвижда като реквизит на АУАН посочване на законовите разпоредби, които са нарушени, а именно с АУАН следва да се установи противоправното поведение и на кои норми то не съответства. В чл. 42 от ЗАНН и в реквизитите на АУАН не е предвидено отразяване на санкционните разпоредби, т.е. тези, по които следва да се наложи наказанието, както и не е предвидено в АУАН да се посочва или определя вида и размера на наказанието. Тази уредба съответства и на правната природа на АУАН, а именно като акт, с който се установява нарушението и нарушителя. Видът и размерът на наказанието се определят с наказателното постановление, поради и което съобразно чл. 57, ал. 1, т. 6 от ЗАНН те са и основен негов реквизит. Повторността на нарушението е елемент, който се отнася до определянето на размера на наказанието. Това е така, тъй като при повторност наказанието се определя в по-голям размер, т.е. повторността, като елемент, относим към определяне на размера на наказанието, не следва да бъде коментирани или включвани и в АУАН.

Поради изложеното настоящият състав намира, че законосъобразно административно наказващия орган е определил размера на наложеното наказание и правната квалификация по чл. 108, ал. 1 от КЗ при установена повторност на извършеното

нарушение едва с наказателното постановление не съставлява съществено процесуално нарушение.

Настоящата инстанция споделя изцяло и изводите на въззивния съд, че случаят не е маловажен по чл. 28 ЗАНН. Маловажен случай на административно нарушение е този, при който извършеното нарушение с оглед липсата или незначителните вредни последици или с оглед на други обстоятелства представлява по-ниска степен на обществена опасност в сравнение с обикновените случаи на административни нарушения от съответния вид. Този критерий на преценка се прилага за всички нарушения, когато трябва да се реши въпросът дали случаят е маловажен или не. В конкретния случай неизпълнението на задължението разкрива реална обществена опасност, имайки предвид характера на засегнатите обществени отношения, свързани с гарантиране и своевременно удовлетворяване на вземания на застрахованите лица. Поради това настоящата съдебна инстанция приема, че случаят не е маловажен по смисъла на чл. 28 от ЗАНН. Видно от приложеното по делото пред районния съд наказателно постановление, касаторът е повторно санкциониран за същото нарушение /издадено по-рано НП № Р-10-179/09.03.2018г./ влязло в сила на 04.02.2020г./, което сочи на трайно установена незаконосъобразна практика от страна на ЗД [фирма] да не спазва законоустановените срокове, гарантиращи заведените застрахователни претенции и правата на застрахованите лица.

Неоснователни са и възраженията на касатора, че наложеното наказание не съответства на целите на административното наказание, посочени в чл. 12 от ЗАНН. Разпоредбата на чл.108, ал. 1 от КЗ е правилно приложена във връзка с §1, т. 51 от ДР на КЗ. Освен това, в конкретния случай се касае за „повторност“, а не за инцидентност на неизпълнение на задължение. Наложеното наказание напълно съответства на предвиденото в закона, а определянето на минимална санкцията съответства на характера и конкретната тежест на извършеното нарушение.

Касационната инстанция напълно споделя мотивите на районния съд, поради което не намира основание да ги преповтаря.

По изложените съображения, касационният съд счита, че спрямо обжалваното решение не е налице което и да е от касационните основания по чл. 348 от НПК, които да налагат неговата отмяна.

При този изход на спора и на основание чл. 63 д, ал. 5 от ЗАНН при направеното своевременно искане, на ответника се дължат разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лв., определен съгласно чл. 37, ал. 1 от Закона за правната помощ и чл. 27е от Наредбата за заплащането на правната помощ.

С оглед изложеното касационната жалба се явява неоснователна, което налага отхвърлянето ѝ и оставяне в сила на решението на Софийския районен съд. Предвид гореизложеното и на основание чл. 221, ал. 2, предложение първо от АПК, Административен съд София - град, VIII касационен състав

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 1534 от 30.12.2021г., постановено по н.а.х.д. № 10464/2021г. по описа на Софийския районен съд, наказателно отделение, 23 състав.

ОСЪЖДА ЗД [фирма], ЕИК[ЕИК] да заплати на Комисия за финансов надзор, сумата от 100 (сто) лева, разноски за юрисконсултско възнаграждение.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: